

Verhaal: Winnen - Erik Vlamincx

hoofdstuk(ken): 1 'Winnen' en 2 'Ruzie'
niveau: CBE NT1, vanaf module 48
lesduur: minimum 60 minuten

1. INSTAPFASE

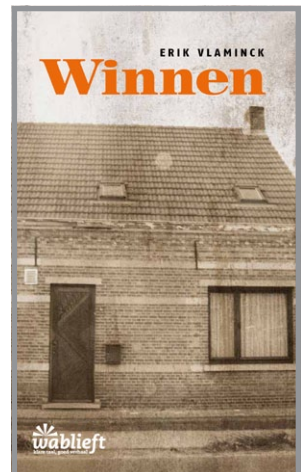
Stap 1: Lees de eerste twee hoofdstukken voor, laat de cursisten zelf lezen, of laat ze deze hoofdstukken beluisteren op de luistercd (van de Luisterpuntbib).

2. AANBOD- EN OEFENFASE

Stap 2: Gesprek: *Wat is er volgens jou gebeurd?*

Stap 3: Wijs de cursisten erop dat de schrijver niet letterlijk zegt wat er gebeurd is. Laat hen de tekst opnieuw lezen, en de zinnen / woorden markeren die toch suggereren wat er aan de hand is.

Stap 4: Terugbreng in de groep. *Blijven de cursisten bij hun eerste idee over wat er gebeurd is?*

hoofdstuk(ken): 3 'Het weerzien'
niveau: CBE NT1, vanaf module 48
lesduur: minimum 45 minuten

1. INSTAPFASE

Stap 1: De cursisten lezen het hoofdstuk of beluisteren het op de cd. Eventueel lezen ze mee terwijl ze luisteren.

2. AANBOD- EN OEFENFASE

Stap 2: Er komen in dit hoofdstuk verschillende uitdrukkingen voor:

- Wie zijn gat verbrandt, moet op de blaren zitten.
- Over de duivel spreken we niet, want dan dreigt hij te verschijnen.
- Elke kas heeft een dubbele bodem. En aan elk potlood kunt ge twee punten slijpen.
- En dat een man vooral niet mag kiezen voor de vrouw met het breedste bed.

Wat betekenen deze zinnen? Laat de cursisten de betekenis opzoeken (woordenboek, internet). Over de uitdrukkingen waarvan ze de betekenis niet vinden, kunnen ze in kleine groepjes nadenken: *wat zouden ze kunnen betekenen?*

Breng de betekenissen weer in de groep: *wie kent er nog andere uitdrukkingen, die hetzelfde zeggen? Wie gebruikt er deze uitdrukkingen (nog)? Zijn het uitdrukkingen die nu minder gebruikt werden dan vroeger? Wanneer speelt het verhaal, denken de cursisten?*

hoofdstuk(ken): 4 'Tante Mia'
niveau: CBE NT1, vanaf module 48
lesduur: minimum 45 minuten

1. INSTAPFASE

Stap 1: De cursisten lezen het hoofdstuk of beluisteren het op de cd. Eventueel lezen ze mee terwijl ze luisteren.

2. AANBOD- EN OEFENFASE

Stap 2: Gesprek: Het is een rauw verhaal: de taal, de manier waarop de auteur schrijft, de afstotelijke dingen die hij vertelt (zweet, overgeven, wit schuim rond de mond ...). Vraag de cursisten of ze houden van die stijl. *Lezen ze dat graag? Of krijgen ze er kippenvel van? Of vinden ze het walgelijk?* Vraag hen om in de vorige hoofdstukken passages te zoeken die een beetje lijken op de stukken in dit hoofdstuk. *Waarom zou de auteur op deze manier schrijven? Waarom verpakt hij het niet wat 'zoeter'?*

Vinden ze deze manier van schrijven aantrekkelijk? Geef hen een blad met twee kolommen, of zet op bord twee kolommen. Laat ze in de ene kolom noteren wat ze goed vinden aan deze schrijfstijl, en wat ze niet goed vinden.

Cursisten kunnen vaak moeilijk verwoorden wat ze vinden van schrijfstijl, dat vinden ze abstract. Kies daarom enkele passages uit, waarop ze kunnen reageren. Bijvoorbeeld: de manier waarop de auteur schrijft over de vader van Johan, vind ik ... Of 'De auteur schrijft echt zoals mensen spreken. Dat vind ik ...' 'Ik vind het (niet) goed dat de auteur het woord hoeren gebruikt, want ... Hij had beter dit woord gebruikt: ...'

Help cursisten op weg, zonder alles weg te geven.

hoofdstuk(ken): 5 'Lena'
niveau: CBE NT1, vanaf module 48
lesduur: minimum 120 minuten

1. INSTAPFASE

Stap 1: De cursisten lezen het hoofdstuk of beluisteren het op de cd. Eventueel lezen ze mee terwijl ze luisteren.

2. AANBOD- EN OEFENFASE

Stap 2: "Ik heb het gevoel dat ik 5 cm gegroeid ben sinds ik met Lena samen ben." "Ik heb het gevoel dat ik 10 cm gegroeid ben sinds onze zoon er is." Vraag de cursisten wat dit betekent. *Herinneren ze zich passages uit de vorige hoofdstukken, waar de lengte van Johan ook ter sprake kwam?* Laat hen terugbladeren, en zoeken.

Stap 3: Laat de cursisten een tekstje schrijven over een moment waarop ze zich 5 cm groter voelden. Wie wil, mag het nadien aan de andere cursisten laten lezen of zelf voorlezen.

Stap 4: *Hebben de cursisten zich ooit al 5 cm kleiner gevoeld? Wie geeft er voorbeelden?* Probeer emoties te plakken op dit gevoel, bijvoorbeeld schaamte, schrik, onzekerheid, verdriet, onmacht, ...

Stap 5: Laat de cursisten de tekst op bladzijde 37, vanaf "Op een dag" herschrijven. Van ik naar jij, of van verleden tijd naar tegenwoordige tijd.

hoofdstuk(ken): 6 'Bezoek'
niveau: CBE NT1, vanaf module 48
lesduur: minimum 30 minuten

1. INSTAPFASE

Stap 1: De cursisten lezen het hoofdstuk of beluisteren het op de cd. Eventueel lezen ze mee terwijl ze luisteren.

2. AANBOD- EN OEFENFASE

Stap 2: Gesprek: Tante Mia steekt een sigaret op waar Tom bij is. *Wat zou jij doen? Zijn er nog gewoontes die je verandert, als er kinderen in de buurt zijn? Waarom?*

Stap 3: Stel dat Lena en Johan 's nachts in bed beginnen te praten over hun jeugd. *Wat vertelt Johan? En wat vertelt Lena?* Verdeel de klas in twee groepen. De ene groep is Johan, de andere groep is Lena. Elke 'Johan' schrijft een paar zaken op over zichzelf, elke 'Lena' ook. Daarna vertellen de cursisten per twee hun jeugd aan elkaar. Koppel terug in groep: *wat heeft Johan verteld aan Lena? Wat verzweeeg hij? En hoe was de jeugd van Lena?*

Stap 4: Het bezoek van Johans pa was geen groot succes. *Hoe zal het boek verder lopen? Wat denken de cursisten?* Laat ze het vervolg schrijven, hoofdstuk 7. Begeleid hen in deze schrijfoefening door sterk te structureren. Ze kunnen werken met de W's, je kan hen ook een vaste format geven: we zijn een jaar na het bezoek van Johans pa en tante Mia. *Heeft hij zijn vader nog gezien?* Vertel in maximaal 10 zinnen hoe hun relatie wel of niet geëvolueerd is.

hoofdstuk(ken): 7 'Nog bezoek'
niveau: CBE NT1, vanaf module 48
lesduur: minimum 30 minuten

1. INSTAPFASE

Stap 1: De cursisten lezen het hoofdstuk of beluisteren het op de cd. Eventueel lezen ze mee terwijl ze luisteren.

2. AANBOD- EN OEFENFASE

Stap 2: "Ik vond hem een mens zonder respect voor anderen." Dit vertelt Johan op blz. 58 over zijn vader. Laat de cursisten in het boek andere voorbeelden zoeken die erop wijzen dat de vader geen respect heeft voor anderen. *Zijn de cursisten het eens met de uitspraak van Johan? Waarom wel/niet?*

Stap 3: Johan heeft over zijn verleden en het bezoek aan zijn vader in de stad, nooit iets aan Lena verteld. Toch heeft Johan een zeer goede relatie met zijn vrouw. *Begrijpen de cursisten waarom hij niets vertelt? Wat leert deze passage de cursisten over Johan? Kunnen ze het karakter van Johan beschrijven?*

hoofdstuk(ken): 8
niveau: CBE NT1, vanaf module 48
lesduur: 60 minuten

1. INSTAPFASE

Stap 1: De cursisten lezen het hoofdstuk of beluisteren het op de cd. Eventueel lezen ze mee terwijl ze luisteren.

2. AANBOD- EN OEFENFASE

Stap 2: Vraag de cursisten om na te denken wat er gebeurd kan zijn. Iedereen schrijft zijn of haar eigen idee kort op.

Stap 3: De cursisten geven de nota's door aan elkaar en lezen die. *Denkt iedereen hetzelfde? Sta stil bij de gelijkenissen of de verschillen. Beeld je in dat jij de schrijver van dit verhaal bent. Zou je het prettig of net niet prettig vinden dat de lezers voelen aankomen wat er gebeurd is?*

hoofdstuk(ken): na het lezen van het ganse boek
niveau: CBE NT1, vanaf module 48
lesduur: minimum 120 minuten

1. INSTAPFASE

Stap 1: De cursisten herlezen het krantenartikel op bladzijde 85.

2. AANBOD- EN OEFENFASE

Stap 2: Laat de cursisten een artikel schrijven dat na Johans vrijlating in de krant verschenen zou kunnen zijn. Sta eerst met hen stil bij de stijl van een krantenartikel. Breng ter inspiratie verschillende kranten mee (Wablief, Kleine Wablief, andere kranten).

Voor gevorderde cursisten kan het uitdagend zijn om een artikel te schrijven voor een specifieke krant: ernstig, sensatie ...

Stap 3: Sta nogmaals stil bij het taalgebruik in het boek, nu specifiek bij de ge-vorm. "Ge zijt zot." "Ge drinkt toch bier?" "Als ge u niet beschermt, gaat ge verbranden gelijk een gebraden kieken." Stel je voor dat de auteur geschreven had: "Als je je niet beschermt, zal je verbranden zoals een gebraden kip." *Wat zou het verschil zijn? Waarom schrijft de auteur op die manier?*

Stap 4: Laat de cursisten op het **werkblad** in bijlage zinnen "vertalen".

hoofdstuk(ken): na het lezen van het ganse boek
niveau: CBE NT1, vanaf module 48
lesduur: minimum 120 minuten

1. INSTAPFASE

2. AANBOD- EN OEFENFASE

3. EVALUATIE

zie apart document met ideeën voor de evaluatiefase

Werkblad bij het volledige boek

De schrijver gebruikt graag “ge” in plaats van “je”. Hij schrijft liever “kieken” dan “kip”.

A. Hoe zou hij de volgende zinnen schrijven?

Doe uw das uit!

.....
.....

Je moet niet alles geloven wat in de krant staat.

.....
.....

Ik heb zin in een sinaasappel.

.....
.....

Dat ligt nog in de vrachtwagen.

.....
.....

Die man heeft een hoofd zoals een aardappel.

.....
.....

Heb je me niet begrepen?

.....
.....